

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2010-2011

7 JUIN 2011

Proposition de résolution relative à la lutte contre la pauvreté infantile

TEXTE ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES

Le Sénat,

A. considérant que la Convention des Nations unies relative aux droits de l'enfant, entrée en vigueur en Belgique le 16 décembre 1991, indique dans son article 27 que « Les États parties reconnaissent le droit de tout enfant à un niveau de vie suffisant pour permettre son développement physique, mental, spirituel, moral et social » et que « C'est aux parents ou autres personnes ayant la charge de l'enfant qu'incombe au premier chef la responsabilité d'assurer, dans les limites de leurs possibilités et de leurs moyens financiers, les conditions de vie nécessaires au développement de l'enfant », tout en précisant que les États adoptent les mesures appropriées pour « aider les parents à mettre en œuvre ce droit et offrent, en cas de besoin, une assistance matérielle et des programmes d'appui (...); »;

B. considérant les recommandations de l'Union européenne sur la pauvreté et le bien-être des enfants qui doivent être élaborées suite à la Conférence européenne organisée les 2 et 3 septembre 2010 en

Voir:

Documents du Sénat:

5-238 - SE 2010 :

N° 1 : Proposition de résolution de Mme Zrihen.

5-238 - 2010/2011 :

N° 2 : Amendements.

N° 3 : Rapport.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2010-2011

7 JUNI 2011

Voorstel van resolutie betreffende de strijd tegen de kinderarmoede

TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE VOOR
DE SOCIALE AANGELEGENHEDEN

De Senaat,

A. overwegende dat het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de Rechten van het Kind, dat in België op 16 december 1991 in werking is getreden, in artikel 27 bepaalt dat « De Staten die partij zijn, [...] het recht [erkennen] van ieder kind op een levensstandaard die toereikend is voor een goede lichameleijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en sociale ontwikkeling van het kind », en dat « De ouders of anderen die verantwoordelijk zijn voor het kind, [...] de primaire verantwoordelijkheid [hebben] voor het waarborgen, naar vermogen en binnen de grenzen van hun financiële mogelijkheden, van de levensomstandigheden die nodig zijn voor de ontwikkeling van het kind », en eraan toevoegt dat de Staten passende maatregelen nemen om « ouders te helpen dit recht te verwezenlijken en, indien de behoefte daaraan bestaat, voorzien in programma's voor materiële bijstand en ondersteuning [...] »;

B. gelet op de aanbevelingen van de Europese Unie inzake kinderarmoede en -welzijn, die moeten worden opgesteld na de Europese Conferentie van het Belgische EU-Voorzitterschap van 2 en 3 september 2010,

Zie:

Stukken van de Senaat:

5-238 - BZ 2010 :

Nr. 1 : Voorstel van resolutie van mevrouw Zrihen.

5-238 - 2010/2011 :

Nr. 2: Amendementen.

Nr. 3: Verslag.

collaboration avec la Fondation Roi Baudouin, l'UNICEF, Eurochild et la Commission européenne, dans le cadre de la présidence belge de l'Union européenne, et intitulée « Feuille de route pour une recommandation sur la lutte contre la pauvreté des enfants;

C. considérant que le bien-être d'un enfant est une condition inséparable de son épanouissement personnel futur;

D. considérant que protéger les enfants contre les écueils de la pauvreté au cours de leur croissance constitue une responsabilité nationale et internationale;

E. considérant, par conséquent, que la pauvreté des enfants entrave la réalisation de leurs droits (notamment en matière de santé, d'éducation, de culture, de loisirs) ainsi que tout progrès vers l'égalité des chances;

F. considérant que selon l'UNICEF, la pauvreté chez les enfants est en augmentation constante depuis dix ans dans la plupart des pays riches et ne peut être éradiquée que par des efforts politiques visant à augmenter et à mieux répartir les dépenses publiques dans les domaines familial et social;

G. considérant que les conséquences socioéconomiques de la pauvreté infantile hypothèquent le futur bien-être de la société;

H. considérant que la tendance à l'augmentation de la proportion d'enfants pauvres en Belgique doit impérativement être inversée;

I. considérant que la pauvreté est déterminée par la combinaison des conditions du marché du travail, des tendances sociales et des politiques gouvernementales, et que par conséquent des politiques gouvernementales adaptées peuvent contribuer de façon significative à la diminution du taux de pauvreté infantile;

J. considérant que la lutte contre la pauvreté des enfants doit figurer parmi les premières priorités du Plan d'action national d'inclusion sociale.

K. considérant que la pauvreté des enfants est souvent liée au chômage de longue durée du ou des parents,

Demande au gouvernement, en partenariat avec tous les niveaux de pouvoir :

1. d'utiliser effectivement la Conférence interministérielle de l'intégration sociale comme instrument dans la lutte contre la pauvreté infantile, tous domaines et niveaux politiques confondus;

2. d'évaluer les mesures relatives à la lutte contre la pauvreté sur la base de paramètres objectifs, afin de répertorier les facteurs critiques pour l'efficacité des mesures concernées, en s'appuyant pour ce faire

in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting, Unicef, Eurochild en de Europese Commissie, met als opschrift « Stappenplan voor een aanbeveling ter bestrijding van de kinderarmoede »;

C. overwegende dat het welzijn van een kind een noodzakelijke voorwaarde is voor zijn toekomstige persoonlijke ontwikkeling;

D. overwegende dat het een nationale en internationale verantwoordelijkheid is om kinderen tijdens hun ontwikkeling te beschermen tegen het risico op armoede;

E. overwegende dat de kinderarmoede bijgevolg een hinderpaal vormt voor het genot van hun rechten (in het bijzonder op het vlak van gezondheid, scholing, cultuur en vrije tijd) en voor iedere verbetering inzake gelijke kansen;

F. overwegende dat de kinderarmoede volgens UNICEF in de meeste rijke landen de laatste tien jaar gestaag toeneemt, en slechts uitgeroeid kan worden als de politieke wil bestaat om de overheidsuitgaven op familiaal en sociaal gebied te verhogen en beter te verdelen;

G. overwegende dat de sociaaleconomische gevolgen van de kinderarmoede het toekomstige welzijn van de maatschappij bezwaren;

H. overwegende dat de tendens naar een toename van het aantal arme kinderen in België hoe dan ook omgekeerd moet worden;

I. overwegende dat armoede bepaald wordt door een combinatie van voorwaarden op de arbeidsmarkt, maatschappelijke tendensen en het regeringsbeleid, en dat een aangepast regeringsbeleid bijgevolg in belangrijke mate kan bijdragen tot een vermindering van de kinderarmoede;

J. overwegende dat de strijd tegen de kinderarmoede een van de eerste prioriteiten moet vormen van het Nationaal Actieplan Sociale Insluiting;

K. overwegende dat kinderarmoede vaak in verband staat met een langdurige werkloosheid van de ouder(s),

Vraagt de regering, in samenwerking met alle beleidsniveaus :

1. de Interministeriële Conferentie Maatschappelijke Integratie daadwerkelijk aan te wenden als instrument in de strijd tegen kinderarmoede over de verschillende beleidsdomeinen en beleidsniveaus heen;

2. de maatregelen inzake armoedebestrijding te evalueren op basis van objectieve parameters, om de kritische factoren inzake effectiviteit van deze maatregelen in kaart te brengen en hiervoor ondermeer

notamment sur le rapport bisannuel du Service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale;

3. de définir la pauvreté infantile et de suivre son évolution par rapport à un revenu médian (actualisé chaque année) et de déterminer des indicateurs efficaces permettant de contrôler le bien-être matériel des enfants, préalables indispensables à toute politique de lutte contre la pauvreté des enfants;

4. de procéder à une analyse des budgets du point de vue de leur impact sur les enfants, afin de promouvoir encore davantage l'utilisation efficiente des moyens en faveur des enfants;

5. de mettre sur pied une stratégie nationale de lutte contre la pauvreté infantile, assortie d'objectifs et d'un calendrier clairs, et à cette fin, s'inspirer des politiques des pays nordiques, qui présentent un faible taux de pauvreté infantile;

6. d'effectuer un suivi régulier des résultats enregistrés par la politique dans la lutte contre la pauvreté infantile;

7. de s'inspirer des documents préliminaires préparés par la Présidence belge de l'Union européenne en collaboration avec l'UNICEF, Eurochild et la Commission européenne;

de veiller à ce que les enfants grandissent dans des familles ayant les ressources suffisantes pour répondre à leur besoins essentiels en portant attention aux domaines des revenus et des allocations et de la conciliation entre vie familiale et professionnelle;

de garantir aux enfants, tout au long de leur croissance, un accès aux services et aux opportunités qui développeront leur bien-être présent et futur et leur permettront de déployer leur plein potentiel, avec une attention particulière pour les enfants plus vulnérables en se concentrant sur les secteurs de la petite enfance, de l'éducation, des soins de santé, du logement et de l'environnement et de la protection de l'enfance et des services sociaux;

de promouvoir la participation active des enfants et des jeunes aux activités sociales, récréatives, culturelles, sportives et civiques et de porter une attention particulière au droit des enfants à être entendus;

8. de promouvoir, sur le plan européen, une réflexion approfondie sur la problématique de la pauvreté infantile et les pistes d'actions envisageables pour l'éradiquer, afin que la lutte contre la pauvreté infantile devienne une priorité politique claire pour l'Union européenne et chacun de ses États membres, et de contribuer, à partir de la Belgique, de manière

gebruik te maken van het tweejaarlijks rapport van het Steunpunt ter bestrijding van armoede, bestaanszekerheid en sociale uitsluiting;

3. de kinderarmoede te definiëren en de evolutie ervan te volgen ten opzichte van een mediaaninkomen (dat elk jaar wordt bijgewerkt), en doeltreffende indicatoren te bepalen om de materiële welstand van kinderen na te gaan, welke noodzakelijke vereisten zijn voor ieder beleid ter bestrijding van de kinderarmoede;

4. de begrotingen te analyseren vanuit het oogpunt van hun impact op kinderen, zodat de middelen ten behoeve van kinderen nog efficiënter gebruikt zouden worden;

5. een nationale strategie voor de bestrijding van de kinderarmoede uit te stippelen, met inbegrip van duidelijke doelstellingen en een tijdschema, naar het voorbeeld van het beleid van de Scandinavische landen die een lage graad van kinderarmoede kennen;

6. regelmatig na te gaan welke resultaten het beleid geboekt heeft in de strijd tegen de kinderarmoede;

7. zich, in afwachting van deze aanbevelingen te baseren op de bestaande documenten die voordien werden voorbereid door het Belgische EU-Voorzitterschap in samenwerking met Unicef, Eurochild en de Europese Commissie;

ervoor te zorgen dat kinderen opgroeien in gezinnen die genoeg middelen hebben om aan hun essentiële behoeften te voldoen en daarbij aandacht te hebben voor inkomsten en toeslagen en het verzoenen van het gezinsleven met het beroepsleven;

kinderen tijdens hun hele ontwikkeling toegang te bieden tot diensten en mogelijkheden om hun huidig en toekomstig welzijn te ontwikkelen en om hun talenten ten volle te ontplooien, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare kinderen en voor de sectoren van de kleine kinderen, het onderwijs, de gezondheidszorg, huisvesting en omgeving, de kinderbescherming en sociale diensten;

actieve deelname van kinderen en jongeren te bevorderen, met bijzondere aandacht voor het recht van kinderen om te worden gehoord en voor de deelname van kinderen aan sociale, recreatieve, culturele, sportieve en maatschappelijke activiteiten;

8. op Europees vlak een diepgaande discussie op gang te brengen over het probleem van de kinderarmoede en de acties die kunnen leiden tot een uitroeiing ervan, zodat de strijd tegen de kinderarmoede een duidelijke beleidsprioriteit wordt voor de Europese Unie en elk van haar lidstaten, en vanuit België consequent aan dit proces bij te dragen met het

conséquente à ce processus, en vue de la recommandation de la Commission européenne relative à la pauvreté infantile prévue pour 2012;

9. à cette fin, de promouvoir la diversification d'indicateurs communément utilisables permettant de mieux analyser les tendances en matière de pauvreté infantile, et procéder à un échange des bonnes pratiques rencontrées au sein de l'Union européenne;

10. de prendre des mesures supplémentaires permettant d'augmenter la participation au travail des personnes vivant au-dessous du seuil de la pauvreté, et d'élaborer des mesures permettant au(x) parent(s) de combiner plus facilement la vie professionnelle et la vie familiale.

11. d'évaluer les projets des différents CPAS subventionnés en 2010 et 2011 à hauteur de 4 200 000 euros pour des activités liées à la non-reproduction de la pauvreté au sein des familles vulnérables, dans le cadre de l'arrêté royal portant des mesures de promotion de la participation sociale et l'épanouissement culturel et sportif des usagers des services des CPAS, (...) afin de décider si cette subvention doit être renouvelée ou améliorée.

12. d'instaurer l'instruction scolaire à partir de l'âge de cinq ans.

oog op de voor 2012 voorziene aanbeveling van de Europese Commissie over kinderarmoede;

9. te dien einde een diversificatie te bevorderen van de indicatoren die gemeenschappelijk gebruikt kunnen worden zodat de tendensen inzake kinderarmoede beter geanalyseerd kunnen worden, en over te gaan tot een uitwisseling van goede praktijken die binnen de Europese Unie bestaan;

10. bijkomende maatregelen te nemen die de arbeidsparticipatie van personen, die onder de armoedegrens leven, te verhogen; alsook verdere maatregelen uit te werken die de ouders in staat stellen om werk en gezin beter te combineren.

11. een evaluatie te maken van de projecten van de OCMW's die in 2010 en 2011 in totaal 4,2 miljoen euro subsidies kregen voor activiteiten in verband met de niet-verderzetting van de armoede bij kwetsbare gezinnen, in het kader van het koninklijk besluit van 23 augustus 2004 houdende maatregelen ter bevordering van de maatschappelijke participatie en de culturele en sportieve ontwikkeling van de gebruikers van de dienstverlening van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, om te beslissen of deze subsidies moeten worden vernieuwd of verbeterd.

12. de schoolse opvoeding vanaf vijf jaar in te voeren.